

QVÆSTIO MEDICA

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum die Jovis 20. Januarij.

M. ROBERTO RAOULT, Doctore Medico Præſide.

An omnes à calore morbi intus geniti?

I.

CORPUS humanum conſtituunt partes, diverſarum functionum opifices, ſpiritus, & humores: quod in partibus vitium, morbus eſt; quod in functionibus, ſymptoma; quod in ſpiritibus & humoribus, cauſa morbi: hoc vel eſt ipſorum penuria (hoc ſæculo rariſſima) vel exuperantia modò exquiſita, modò impura; illam plenitudinem appellant; hanc impuritatem, ut ambæ ſint univerſi omnium morborum & quibus ſtipantur ſymptomatum fontes: plenitudo alia vaſorum, quâ nimiâ ſanguinis copiâ adeò tument & diſtenduntur, ut immineat aut apertionis, aut diremptionis periculum; alia ſupra vires, quâ major eſt illius ubertas quam ferre poſſint; inde febres, inflammationes, hæmorrhagiæ, ſæviſſimi dolores; inde nonnunquam obortâ univerſali obſtructione quâ inſitus calor ſuffocatur, ſyncope; inde venarum interceptione, quâ ſpiritus vitalis aditu ad cerebrum prohibetur, apoplexia illa, quam ſanguineam dicunt.

II.

IMPURITAS, pro vario humoris dominatu vulgaribus medicis triplex, pituitoſa, melancholica, bilioſa; hæc oculatioribus unica morborum procreatrix. Incredibile dictu quot ex eâ in prima corporis regione, veluti natali ſua ſede, primùm collectâ, graves emergant affectus; aliàs parte ſui tenuiore & ſulphureâ magis, varias partes attingit, earumque functiones interpellat; aliàs parte ſeroſâ & maximè fluxili, majora vaſa ſubit, ipſum ſanguinem fœdâ lue polluit, ac in ſerum ſoluit; hoc ſæpius exilit è venis; tunc vel ad partes appellit; vel variè per corporis habitum diſpergitur; vel effunditur, foraſque prodit; utrimque quàm numeroſa morborum graviumque ſymptomatum ſeries? quandoque parte craſſiore intimis viſcerum abſtruſâ ſeceſſibus altiùſque conditâ, inſignes parit obſtructiones, ac veluti cineri doloſo ſuppoſitum ignem alit, qui dum paulatim & quaſi latenter genitalem ipſorum ſuccum depaſcitur, labem ipſis inurit tempore & opere plurimo vix eluendam, lentæ febris, atrophiæ, cachexiæ, hydropis, ſterilitatis, hypochondriaci affectûs, morborumque diuturnitatis parentem; ita ut quibus è fontibus decurrebat accommodatus ad vitá ſuccus, ſumma fluat veneni pernicies.

III.

PLENITUDINIS porro perpetuus comes calor eſt: tantùm quippe habemus caloris quantùm ſanguinis, cujus præſentiâ partes omnes calent, abſentiâ frigent; ut qui morbi à ſanguinis exuperantiâ pendent, iidem meritò judicentur à calore proficiſci: quævis pariter impuritas aut extranei caloris ſoboles; aut ipſum inducit: hæc nimirum vel incautæ victus legis, vel

pravæ viſcerum diſpoſitionis, interdum utriuſque fœtura; prior quaſcumque obtineat dotes vivendi rationi conſimiles, diuturniore morâ putret, putredine accensâ bilioſæ colluvionis vires induit; poſterior víſcerum ſequitur indolem; hæc enim ſive intemperie, ſive ſubſtantiæ labe contaminata, humores, ſuccoſque, vel ex temperato & puro alimento reponent ſui ſimiles & labefactatos; ut ipſorum conſtitutioni, humorum & univerſi corporis ſtatus reſpondeat, à quorum ut integritate ſalus ac incolumitas, ſic ab offenſione quævis invaletudo promanat.

IV.

QU Æ autem frequentior, aut veriùs occurrit alia intemperies, quàm calida & ſicca, Medicis peritioribus percelebris: partes quippe quarum miniſterio corpus alitur ac vita ſuſtinetur, omnes naturâ ſuâ calent: calor ille naturæ legibus mitis eſt, halituoſus ac multo humore perfuſus; is naturæ vires & magna potentia ſolus: at partim errore victûs, partim temporis tractu, annorumque decurſu, fit acer, mordax, & flammeus; in dies vim alieni caloris acquirrit, nativi decus amittit: humoris ſcilicet abſumpti loco ſuccedit ſiccitas, quâ veluti limâ acuitur ac longè voracior redditur, inde non mites ac viſceribus amici, ſed acres ſuccreſcunt ſucci, qni univerſum ſanguinem incendunt, & in ſerum modò commutant accerrimum; modò in flatus & fumidam caliginem reſolvunt: hæc prima tyrrannidis morborum radix; ut unius ſanguinis ſuavitate ac viſcerum mollitie, blandoque calore, tota ratio ſanitatis ſit definienda.

V.

EO ſanè ſpectant ſolemnia artis medicæ remedia; tum majora, venæ ſectio, purgatio, exquiſita diæ-

ta; tum minora, balneum, aquæ metallicæ, lac, cœli ſolique mutatio. Profuſus liberaliter ſanguis plenitudini, repetita ſubinde blanda catharſis impuritati, exquiſita diæta utrique opitulatur: tepentis aquæ balneum ſiccitatem peregrini caloris comitem remittit, humoremque ſufficit plurimum, quem partes redditæ ſicciores ebibunt: aquæ metallicæ contumaces expediunt infarctus, individuos cæci cujuſdam ignis, ipſam partium vivacitatem exhaurientis, fomites, eâque ratione calorem contemperant: lac, cœli ſolique mutatio, priſtinam viſceribus temperamenti & complexionis, reſtituunt mediocritatem; & loco ſeri acrioris, mitem ſufficiunt ſanguinem, quo uno partes omnes blandè recaleſcunt, vigent ac firmantur. Hoc eſt totius artis ſecretum, multis quidem vocatis ſcandalum; res ſacra paucis electis, quibus tota ratio ſecundæ aut adverſæ valetudinis, unius caloris æſtimatione terminatur.

Ergo omnes à calore morbi intus geniti.

Domini Doctores diſputaturi.

M. Antonius de Caën.	*M. Dionyſius Puylon.*	*M. Euſebius Renaudot, Sereniſſ. Delphini Medicus primarius.*
M. Carolus de Laval.	*M. Ioannes-Baptiſta de Revelois.*	*M. Iſacus Renaudot.*
M. Dionyſius Dodart.	*M. Edmundus Charrier.*	*M. Antonius Morand.*

Proponebat Pariſiis ANDREAS ENGUEHARD, Conſtantienſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1678.

PARISIIS, Apud Franciſcum Muguet, Regis & Illuſtriſſimi Archiepiſcopi Pariſienſis Typographum.